

מרכז אדמונד דה רוטשילד פועל לקידום וטיפוח אמנים ות מעצבים ות בשנים הראשונות לאחר סיום לימודיהם. הגבוהים בתחומי האמנות והעיצוב בארץ. פעילות המרכז מתמקדת בהענקת כלים ופיתוח כישורים מקצועיים ליוצרים ות בתחילת דרכם.ן.

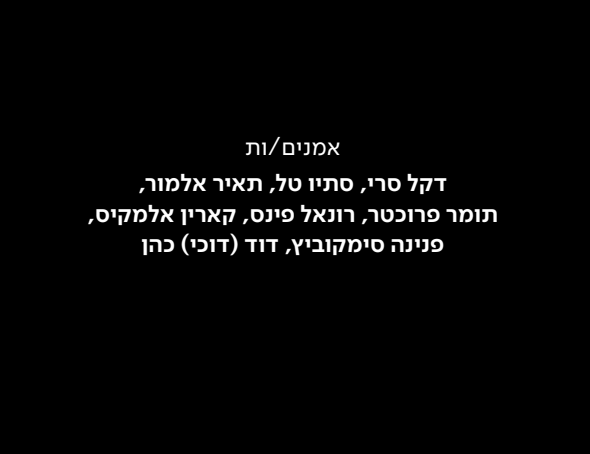

אָבאַב אַנטוואַרטיקייט

MANNERS AND CUSTOMS

בְּיַמְמוֹסִיּוֹם וְשִׁלּוּכֵיאוֹת

וְהֵלְבִיבוֹת

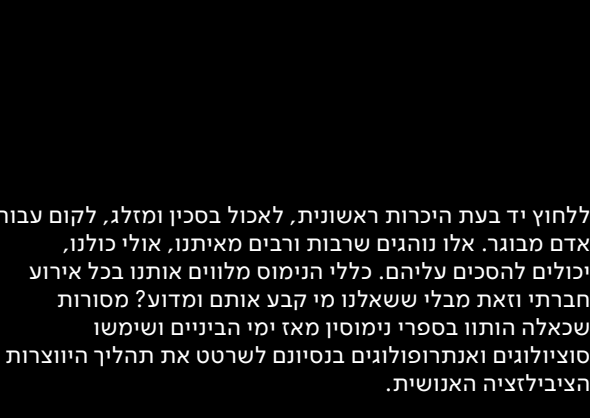

אמנים/ות

דקל סרי, סתיו טל, תאיר אלמור,

תומר פרוכטר, רונאל פינס, קארין אלמקיס,

פינה סימקוביץ, דוד (דוכי) כהן

תערוכה גם היא אירוע בעל כללי נימוס. חלקם מפורשים: אסור לגעת במוצגים, לרוץ ולעיתים אסור לצלם.
ערב הפתיחה מתנהל כמסיבת קוקטייל המתאפיינת בכל כלי הטקס.
הקוביה הלבנה כמארחת מפגש בין חפצים וצופים. אילו נימוסים נדרשים מחפצים אלו? האם יש עבודת אמנות שאינה מנומסת או שהצגתה בפומבי משתמנת כחצופה? של מי הבית זה? מי פה הארח? וכיצד ירגיש בבית?

אל חלל מרכז אדמונד דה רוטשילד הוזמנו שמונה אמניות ואמנים אורחים. רבים ורבות מהן/ם סיימו את לימודיהן/ם ונפלטו אל שדה האמנות המקומי בתקופת הקורונה בה כללי נימוס מרכזיים הפכו אסורים, המפגש הבינאישי נתפס כמסוכן ואירועים חברתיים רבים- בהם פתיחות תערוכות- בוטלו. סדר העניינים החדש מאפשר פתח לשאלו על כללי הנימוס הקיימים ולנסות להגדיר אחרים.

הסוציולוג ארווינג גופמן מסמן כי אדם השומר על כלל התנהגות למעשה הופך מחויב לתדמית מסוימת, ומצפה שאחרים ינהגו בו לפי אותם כללים. ההתנהגות היא אם כן צורת תקשורת המאשרת עצמיים (selves) המסמנים שיוך קבוצתי כלשהו: מגדרי, אתני, אחר. במפגש פנים אל פנים יכולים להתקיים מספר שיוכים כאלה במקביל.¹

התערוכה 'נימוסים והליכות' מורכבת ממוצגות ומציגים השייכים בעת ובעונה אחת לקבוצה המשותפת שדה האמנות בישראל ולקבוצות נפרדות המחוובות לתדמית אחרת.

- "מפצירים המארחים באורח "להרגיש כמו בבית" - אין זאת אומרת כי מצפים שישל נעליו..."²**
- במיצב 'מרבה רגליים' פורס האמן דוד (דוכי) כהן נעלי רדבק ובלנסטון האופייניות ללבוש בקרב הציבור הדתי לאומי בישראל. כהן בחר להציב את הנעליים רוויית הכתמים על גבי מפה לבנה, המאזכרת את שולחן השבת. הנעליים החתוכות מוכנסות זו לתוך זו בשרשרת. כתוצאה מכך נוצרת מפת שביילים מתפצלים הנסללת בקרקע- נעליים מתיישבות/ מתחלחלות הדורכות כעת בתל אביב ומכריזות - "גם אנחנו כאן".

"הנכם גרים במקום שקשה להגיע אליו - עלוץ להסביר בדיוק את הדרך, או להכין מפה קטנה ולסמן את ביתכם... נהוג לשכפל תרשים ולהצמידו לתזכורת"

בתום לימודי התואר הראשון באמנות, עברה קארין אלמקיס מנהריה הצפונית להמת נן המרכזית ולמרות זאת היא עדיין מרגישה מרוחקת משדה האמנות המקומי. הריחוק הזה הוצף במהלך לימודיה במכללת אורנים ונידון במסגרת פרויקט הגמר

בעמל מרכז אדמונד דה רוטשילד עליו تشجيع ورعاية الفنانين.ات والمصممين.ات
في السنوات الأولى بعد الانتهاء من دراساتهم العليا في مجالات الفن والتصميم في البلاد.
تتركز نشاطات المركز على توفير الأدوات وتطوير المهارات المهنية للمبدعين.ات في بداية مسيرتهم.ن

במרכז אדמונד דה רוטשילד עליו تشجيع ورعاية الفنانين.ات والمصممين.ات
في السنوات الأولى بعد الانتهاء من دراساتهم العليا في مجالات الفن والتصميم في البلاد.
تتركز نشاطات المركز على توفير الأدوات وتطوير المهارات المهنية للمبدعين.ات في بداية مسيرتهم.ن

المُتألّون

דיקל סרי, סתף טל, תאיר אלמור,

תומר פרוכטר, רונאל פינס, קארין המקיאס,

פינה סימקוביץש, דאפיד (דוכי) כוהן

"נוכח האילתור יעמוד לך להפוך את הבית לפינת-חמד בכל מקום ובכל הסיטבות..."¹

פרויקט המיטה של רונאל פינס מוצג בשדרות רוטשילד בפעם השנייה. המיטה, רהיט אינטימי המסמל ביתיות, הוצבה לראשונה (2017) בכיכר הבימה השוקקת בצהרי היום. עוברי אורח תועדו בוידיאו בזמן שהם בוחרים לשבת או ממש להיכנס אל תוך המצעים הלבנים הנקיים של מיטה אנונימית.

כעת, מוצג הפרויקט בתוך גלריה מוגדרת, אך המיטה עצמה כסמל בלא המיומנויות או הידע הנדרש. עבור אגן זה, פסולת ממשי בניגף הקורונה, הפכה המיטה למשכן בפני עצמו. בית שבתוך הבית. ואולי בית שאבד- מגיפת הקורונה זימנה לחלקנו מעבר דירה ונדודים והמיטה, הרהיט הבסיסי ביותר ליחידת הדיוור, הוטלה בספק ולא נלקחה יותר כמונן מאליו.

בתוך המיטה שהפכה למרחב מחיה. האם נח לנו לשהות בה בצורתה הנוכחית?

- "אין להשלים עם כורסאות מרופטות או עם שולחן אוכל מעוקם ורעונ."**

בעומק הגלריה מקים תומר פרוכטר קומפוזיציה של חפצים המגיעה מעולמו של אגן-לקטן (Hoarder-Gatherer) - דמות מדומיינת של אינטלקטואל-פילוסוף שנאלץ לשרוד בעולם בלא המיומנויות או הידע הנדרש. עבור אגן זה, פסולת כמו אריחים שבורים, קרשי פרקט שזבזבו ואפילו בקבוקי שתיה מפלסטיק נתפסים כמשאב. אסופת החפצים מוצבת כארכיון או תצוגת קבע אציקילופדיה אך מעוררת ריחוק ואפילו גועל בארעיות שלה. בלב השולחן נמצא ספרים של האנתרופולוגים האקטיביסטיים דווייד גרייבר (Graeber) ודווייד וונגרו (Wengrow) שאין דן מודולים פוליטיים וחברתיים שהתקיימו

בחברות ילידיות טרם בשורת הנאורות האירופית. הספר משמש את פרוכטר כמעמד לתצלומים וקורא לנו לשאול האם שרידי העבר באמת נעלים יותר מהפסולת המוצגת לפנינו?

נימוסי השולחן הם נושא רחב מאוד בתוך מדרכי הנימוסין. בספרו 'ההליך התיירות' גורס הסוציולוג נורברט אליאס כי "תחושת רתיעה ואי-נוחות – תוצר התפתחות היסטורית ממושכת שהוטמעה בנוף – היא הקובעת, אלו דפוסי התנהגות ליד השולחן ייחשבו "חברתיים". "אביזרי הציוויליזציה" חדשים כסכין ומזלג, מדגיש אליאס, משקפים את התקדמותו ההדרגתית של "סף הרתיעה" ומאפשרים בתורם הנהגת סטנדרט חדש.³

במהלך תקופת הקורונה, התעצמה מגמה רוחחת כשרבים ורבות מאיתנו השתמשו בשירותי משלוחים ואל שולחננו הגיעו שלל אריזות מזון- אביזרי ציוויליזציה אחרים. תאיר אלמור יצאה למחקר חומרי וצורני בעקבות אריזות הסושי; חיקוי פלסטיק זול למסורת של כלי לאקה יפניים. אלמור יצרה סדרת פסלים קרמיים בשם "מסעדות טושי קרובות אליו" שבה חתיכות ניגרי, גיוזות ושאר מנות יפניות מוכרות עיטרו כלי חרס קלאסיים ועמודים יווניים. הסדרה העלתה לדרגת קדושה את מעמדו של האוכל הזמין והמהיר. בתערוכה 'נימוסים והליכות' אריזות הסושי ותכולתן מצופים באופן המזכיר אריחי דלפט – סמל סטטוס בבתי אצולה הולנדיים וסימן שיוך לזהותה של האמנית עצמה. לכאורה מוצג כאן שילוב בין תרבות אירופית גבוהה לתרבות צרכנית נמוכה. אך מסתבר שמסורת הדלפט נתגבשה בהולנד בהשראת כלי הפורצלן הסיניים והיפניים שהובאו למדינה על ידי סוחרים במאות ה-17 וה-18. לפתע מיישר העיטור היוקרתי קו עם חיקוי הפלסטיק הנמוך.

כיום, אנחנו מסתכלים על מדרכי הנימוסין בציניות ובזו אבל למעשה הפרות זעירות של קוד ההתנהגות המקובל מסווגות גם בהווה א.נשים כ'לא-נורמלים' או 'חולניים', ועשויים אפילו להוביל לאובדן השיוך החברתי.

הפרויקט 'אברהם' מתמקד בדמות אביו של האמן דקל סרי, אברהם, כניבור. האב שלא ידע קרוא וכתוב לא זכה לעלות לתורה כנער- נמנע ממנו טקס חניכה והתקבלות לחברה המסורתית בה הוא חי. בסיום לימודיו במנשר, יצר סרי עבור אביו בר מצווה על פי כל כללי הטקס. עבודת הוידיאו 'זאפה', מתעדת את התהלוכה החגיגית המסורתית כמנהג עדות תימן שנערכה לרגל האירוע. לצד הקרנה זו, מוצגות עבודות אפילו 'שמש שקרנית' ו'התמסרות' המתארות את אחורי הקלעים של תהליך היצירה המשותף. תהליך רווי תסכול, כשלונות ובלבול המצולם במבט אוהב וקרוב.

The Edmond de Rothschild Center works to promote and nurture artists and designers who are graduates of higher art and design studies in Israel during their initial years of activity. The Center's activity focuses on providing the artists with tools and on developing their professional skills in the early stages of their careers.

Artists

Dekel Seri, Stav Tal, Ta'ir Almor,

Tomer Fruchter, Ronel Pines, Karim Elmkies,

Penina Simkowitz, David (Duchi) Cohen

¹ Erving Goffman, Interaction Ritual: Essays on Face-to-Face Behavior, New York: Anchor Books, 1967, 50.

² כל היטוטים המודגשים לקוחים מספרה של אורה הרצוג ז"ל, "סודות האירוח", תל אביב: ספרית מעריב, 1971.
השישי של מדינת ישראל חיים הרצוג ואמו של יצחק הרצוג, הנשיא ה-11 המכהן, היו מילון ומדריך למארחת ולארח. הוא מבאר מונחים כמו טעם טוב וטאקט, ומפרט על אודות הציוד הרצוי בכל בית מארח ועוד. הספר כתוב מנקודת מבט מטיפפית המבקשת לסמן את הישראלים כמי שאינם מספיק מודעים, מנומסים. ונושא עיניו גם ברמת השפה למסורות של נימוס או דיני נימוסים מאירופה וארה"ב. האמניות והאמנים שלפינו מתעמתים עם אותם סודות אירוח וקוראות/ים עליהם תיגר.

³ גדי אלגזי, הלכות הגוף וארגון החברה: תהליך הציוויליזציה של נורברט אליאס מתוך: זמנים חדשים: מחקרים בהיסטוריוגרפיה המודרנית, בעריכת יוסי מאלי (רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, 2008), 83-123.

⁴ Goffman, 77

